

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА ЦИФРОВА БЕЗПЕКА АДВОКАТА. ЕТИЧНІ АСПЕКТИ.

Марія Цип'ящук, адвокатка

ПЛАН ТРЕНІНГУ

1. Етичні вимоги щодо поведінки адвоката в мережі Інтернет
2. Проблемні питання (Баланс прав людини та професійного обов'язку, Технічні аспекти, змістові аспекти): дисциплінарна та судова практика
3. Основи медіаграмотності адвоката
4. Основи цифрової (інформаційної) безпеки адвоката

НОРМАТИВНА РАМКА

Міжнародні документи:

- *Основні положення про роль адвокатів (ООН), 1990;*
- *ХАРТІЯ основних принципів європейської адвокатської професії (2006), якою затверджений Кодекс поведінки європейських адвокатів Ради асоціацій адвокатів та правових товариств Європи (CCBE),*
- *Міжнародні принципи поведінки в соціальних мережах для юридичних професій (IBA International Principles on Social Media Conduct for the Legal Profession) 2014)*

НОРМАТИВНА РАМКА

Національні документи:

- Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»
- Правила адвокатської етики
- Узагальнення дисциплінарної практики кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури щодо дотримання адвокатами норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет (Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № Х-020/2021 від 01.10.2021)
- Інші адміністративні рішення ВКДА та судові рішення

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

Баланс прав людини та професійного обов'язку:
межі втручання у свободу слова та вираження поглядів, право на приватне життя.

рішення ЄСПЛ: **«Багіров проти Азербайджану»** (критика жорстокості поліції та смерть під час перебування під вартою особи, коментар опубліковано у ЗМІ, Суд виявив порушення ст.ст. 8 та 10 ЄКПЛ);

L. P. and Carvalho V. Portugal, «заявників (адвокатів) притягнуто до відповідальності за скарги на суддів до Вищої ради правосуддя та до суду, ЄСПЛ зауважив, що хоча штраф, накладений на одного з заявників, був невеликим, і його засудження не спричиняло судимості, накладення кримінальної санкції саме по собі мало значний вплив на здійснення свободи вираження поглядів. Це було тим більше неприйнятним у випадку з адвокатом, який мав забезпечити ефективний захист своїх клієнтів» та ін.

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_st_10.pdf, с.4

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

Технічні аспекти:

належність акаунту у соціальній мережі конкретному адвокату; встановлення авторства (пов'язане з попереднім, а також з випадками злому акаунту)

- 1. Фактичне підтвердження авторства публікації самим адвокатом.*
- 2. Підтвердження належності адвокату конкретного акаунту соціальної мережі на підставі даних Єдиного реєстру адвокатів України.*
- 3. Прямий зв'язок акаунту соціальної мережі, через який було поширено інформацію, з публічним акаунтом (належність якого особа сама підтвердила у соціальній мережі).*
- 4. Інші докази, що підтверджують належність акаунту адвокату або неможливість встановлення такого факту.*

Узагальнення

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

Змістові та лінгвістичні аспекти: *поширення адвокатами недостовірної інформації, навмисне або ненавмисне вживання мови ворожнечі, ненормативної лексики тощо.*

- 1. Контекст та обставини поширення інформації*
- 2. Простір поширення інформації*
- 3. Вживання нейтральної та / або чутливої лексики*
- 4. Уникнення мови ворожнечі*

МЕДІА ГРАМОТНІСТЬ

Вміння сприймати
інформацію осмислено,
критично

Бути здатним
відфільтровувати
інформаційні потоки

Відрізнити інформування від
пропаганди

Бути в медіа-тренді

ЯКА ІНФОРМАЦІЯ НАС ОТОЧУЄ?

Інформування

Дає інформацію,
але не дає готових
рішень

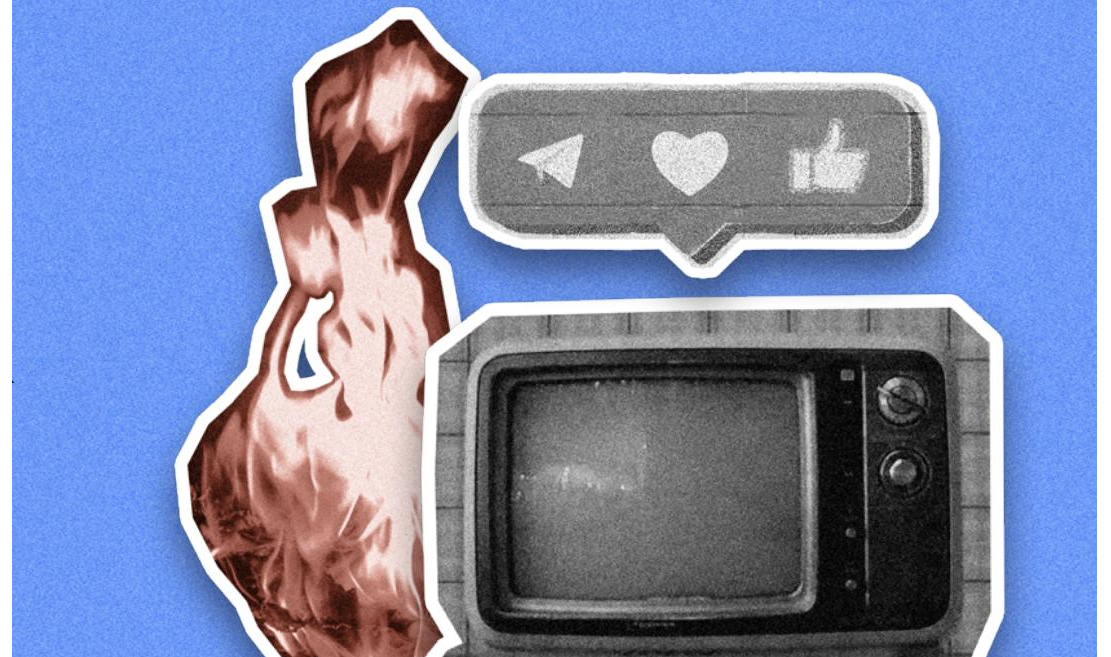
Пропаганда

Дає інформацію,
переконує, часто –
маніпулює та
компрометує

ЗВІДКИ МИ БЕРЕМО ІНФОРМАЦІЮ?

73,4% українців використовують соцмережі як джерело новин. Це на 4,5% менше, ніж торік. Найпопулярніші — Telegram (78,1%), YouTube (59,5%) та Facebook (44,6%).

Соціологічне дослідження Громадянської мережі «ОПОРА» "Медіаспоживання українців: третій рік повномасштабної війни", 07.2024

А ЗВІДКИ ВИ ДІЗНАЄТЕСЯ НОВИНИ?

Відскануйте QR-код

Або введіть у пошуковику браузера:

mentimeter.com

І після цього введіть код **4127 9535**

*Дайте відповідь лише на перше
питання (за один раз можна
вписати до трьох слів)*

СПОТВОРЕНА ІНФОРМАЦІЯ МОЖЕ МАТИ ДЕКІЛЬКА ФОРМ

Дезінформація

Фейки

Місінформація

Малінформація

Пропаганда

— навмисно спотворена і маніпулятивна інформація, поширення якої є вигідним для когось і може нашкодити. Дезінформація спрямована на емоційну, а не раціональну реакцію. *Вона є системною і прагне змінити поведінку або «розхитати» систему координат.*

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ

ПРИКЛАДИ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

«Україна та українські урядовці є агресивною стороною в російсько-українських відносинах.»

«Захід підштовхує Україну до конфлікту»

«Росія захищає етнічних росіян в Україні.»

«Не все так однозначно»

DISINFO: Only 17 or 18 really died from COVID-19 in Italy

SUMMARY

There might only be 17 or 18 real deaths from the coronavirus (in Italy).

Corpses are being burned today without referring to a doctor and without a certificate to mention the reason for death whereas everyone who died in Italy is being labelled as "death by coronavirus".

ПРИКЛАДИ
ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

euvsdisinfo.eu/report/only-17-or-18-reall

EU vs
DiSiNFO

Articles Databas

← Back to database

DISINFORMATION CASE DETAILS

Outlet: [Georgia First NEWS \(archived\) *](#)

Date of publication: [April 13, 2020](#)

Countries / regions discussed: [Italy](#)

TAGS:

coronavirus

Conspiracy theory

- фактично правдива інформація, яка використовується, щоб нашкодити.

МАЛІНФОРМАЦІЯ

ПРИКЛАД МАЛІНФОРМАЦІЇ

«Детектор медіа" випустив дослідження про телеграм-канали й ті зі свого боку запустили кампанію з дискредитації ДМ. Так, узяли публічний фінансовий звіт ДМ, але писали, що це надзвичайно секретна інформація, яку їм вдалося дістати. А ще знайшли фотографії 12 працівників ДМ і поділили на них увесь річний бюджет, описавши це як "по мільйону на брата»

<https://detector.media/withoutsection/article/201754/2022-08-10-dezinformatsiya-propaganda-i-vse-shcho-mizh-nymy-yak-rozpiznaty-i-zakhystytysya/>

- не навмисно спотворена і маніпулятивна інформація, що зазвичай не є вигідною для когось, проте так само може нашкодити.

Часто розповсюджується тоді, коли не перевіряють першоджерело, роблять релізи із іншомовних джерел, покликаються на законопроекти, які подаються як вже прийняті законодавчі акти тощо.

МІСІНФОРМАЦІЯ

kmu.gov.ua/news/ukrayinci-yaki-postrazhdali-vid-rosijskoyi-agresiyi-mozhut-podati-zayavu-do-yevropejskogo-sudu-z-prav-lyudini-onlajn

Українці, які постраждали від російської агресії, можуть подати заяву до Європейського суду з прав людини онлайн

Міністерство цифрової трансформації України, опубліковано 22 червня 2022 року о 13:39

ІНФОРМАЦІЯ НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Кожен громадянин, який постраждав від російської агресії, може отримати компенсацію від 5000 до 30 000 євро. Для цього потрібно встигнути подати заяву до Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) протягом чотирьох місяців від моменту порушення своїх прав, проте не пізніше від 16 січня 2023 року.

Відсьогодні сформувати заяву до ЄСПЛ можна онлайн через відповідну електронну систему: espl.com.ua

За ТЕМАМИ
«ІНФОРМАЦІЯ»,
«НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ»,
«НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ»

08:58, 28 вересня
НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ
ОБОРОНА

Not secure lowcostavia.com.ua/ukrayintsi-kompensacia-euro-sud-prav-liudyny/

Головна сторінка Lowcost Avia Авіаквитки Проживання Блоги

Звідки Куди Пошук

Українці, які постраждали від російської агресії, можуть подати заяву до ЄСПЛ на компенсацію від €5000!

ВІД FREELANCER · 24 ЧЕРВНЯ, 2022

espl.com.ua

Зверніть увагу! Портал припинив роботу

Це пов'язано з тим, що згідно з резолюцією Європейського суду з прав людини щодо наслідків припинення членства Російської Федерації у Раді Європи, Російська Федерація перестала бути договірною стороною Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з 16 вересня 2022 року.

У зв'язку з цим, виникла об'єктивна необхідність призупинення функціонування Електронної системи для формування заяв до Європейського суду з прав людини та припинення здійснення поштових відправлень через відділення Укрпошти.

ПРИКЛАД МІСІНФОРМАЦІЇ

- систематично керована діяльність, що зазвичай складається з різних маніпулятивних інструментів, наративів і має на меті змінити думку суспільства та окремої людини у вигідних комусь напрямках

ПРОПАГАНДА

ЦІКАВИЙ МАТЕРІАЛ ПРО ІНСТРУМЕНТИ ПРОПАГАНДИ

<https://drukarnia.com.ua/articles/11-priiomiv-propagandi-v-reklami-z-prikladami-mvQBH>

ФЕЙКИ

- це фальшива, часто сенсаційна інформація, розповсюджена під виглядом новин. Несправжня новина (а не неправдива). Також існують діпфейки, які створюють за допомогою ШІ.

<https://osvita.diia.gov.ua/news/what-is-a-deepfake>

'Deepfake' video shows Volodymyr Zelensky telling Ukrainians to surrender

Manipulated footage shows the president appearing to say 'lay down arms and return to your families. It is not worth it dying in this war'

Telegraph Reporters
17 March 2022 · 12:16pm

<https://www.telegraph.co.uk/world-news/2022/03/17/deepfake-video-shows-volodymyr-zelensky-telling-ukrainians-surrender/>

СТРІЧКА

Сп'янілі від ягід птахи засинають посеред вулиць взимку: як їм допомогти

09 Січня 2023, 14:25

АЩЕ...

Пташки омелюхи спяніли від поїдання ягід та попадали на асфальт. 🙀

Сп'янілі від ягід птахи засинають посеред вулиць взимку: як їм допомогти

А НАСПРАВДІ:

Христина ж зробила розтин і виявила, що найімовірніша причина смерті омелюхів все-таки зіткнення на льоту зі скляною зупинкою.

ІНФОРМАЦІЙНА ГІГІЄНА

Яку інформацію
я обираю?

Як я реагую на
інформацію?

Яка інформація
є для мене
тригерною?

ЧИ ТРАПЛЯЛОСЯ З ВАМИ, КОЛИ ВИ:

прочитали або почули
щось, і пізніше з'ясувалося,
що це було неправдою, або
не повністю відповідало
дійсності?

поширили таку
інформацію?

емоційно відповіли на
коментар, який вас зачепив
і потім про це
пожалкували?

спілкувалися з ботом або
тролем?

Імпульсивно переслали
комусь новину, не
перевіривши її?

ВАЖЛИВО В ОБРАННІ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Ретельно обирати ресурси, які ви використовуєте як джерело новин:

1. Не користуватися анонімними телеграм-каналами, а краще – взагалі не користуйтеся Telegram
2. Перевіряти, хто є власником (в т.ч. й колишнім) того або іншого медіа

Корисний матеріал про те, чому – до прикладу, такі канали як **Труха**

(<https://texty.org.ua/articles/107377/informacijna-telegram-smittyarka-dlya-2-miljoniv/>) або **Блискавка (Молния)**

(<https://www.pravda.com.ua/columns/2022/07/22/7359469/>) не ок

ВАЖЛИВО В ОПРАЦЮВАННІ ІНФОРМАЦІЇ

Правило №1: уникати найпершого імпульсу поширити, переслати, прокоментувати, відповісти

Правило №2: виявити власні «тригерні» теми («ахілесові п'яти») та реакції на них

Правило №3: ретельно вивчити інформацію, зважити доцільність реагування на неї і лише після того діяти

ІЩЕ НЕ МЕНШЕ ВАЖЛИВО

стежити за тим, щоб
мова, яку ми вживаємо,
не мала ознак мови
ворожнечі і була
чутливою

Ні	Так
інвалід/ каліка / людина з особливими потребами/ людина з обмеженими можливостями/ неповносправний	людина з інвалідністю / дитина з інвалідністю
сліпий/ людина з вадами зору	людина з порушеннями зору / слабозорий
глухий/ людина з вадами слуху	нечуюча людина, людина з порушеннями слуху / слабочуючий
аутист / даун / дебіл / ідіот	людина з інтелектуальними порушеннями / людина з аутизмом / людина із синдромом Дауна
контужений	людина з контузією
візочники/ колясочники/ людина, прикута до інвалідного візка/ людина, яка їздить на інвалідному візку	людина, яка пересувається за допомогою інвалідного візка (крісла колісного)
негр / афроамериканець / чорний	темношкірий
жид	єврей
циган	ром
проститутка / повія / “жінка легкої поведінки”	секс-працівниця, секс-робітниця, жінка, залучена в секс-роботу
гомосексуаліст / гоммішк / педик	гей / гомосексуальна людина / лесбійка / бісексуал / трансгендерна людина /
наркоман	споживач (ін’єкційних) наркотиків / людина, яка вживає наркотики
алкоголік	людина, яка хворіє на алкоголізм
зек	людина, позбавлена волі / людина, яка ув’язнена / людина, яка звільнилася з місць позбавлення волі

ДАВАЙТЕ ЩЕ РАЗ ПОВЕРНЕМОСЯ ДО МЕНТІ

Відскануйте QR-код

Або введіть у пошуковик браузер:

mentimeter.com

І після цього введіть код **4127 9535**

*Дайте відповідь лише на перше
питання (за один раз можна
вписати до трьох слів)*

**ЦИФРОВА
(ІНФОРМАЦІЙНА)
БЕЗПЕКА**

Прямо пов'язана із дотриманням адвокатської таємниці та збереженням конфіденційності

ЩО ВАРТО ЗАХИЩАТИ?

Пристрої

Документи

Листування

Особисті записи

Медіа-матеріали (фото, відео, аудіо)

Медіа-сховища (онлайн та фізичні)

ЯКИЙ ЗАХИСТ ПОТРІБЕН?

Фізична безпека

Доступ до даних

ЦИФРОВА БЕЗПЕКА

*Інвентаризація
даних*

Список
важливих
даних і де (на
чому вони
знаходяться)

НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ ЗАГРОЗИ

Злом акаунту

Фішинг Доступ до даних (контактів)

Зараження вірусним програмним
забезпеченням

Дії від імені особи (розсилання
повідомлень, спаму тощо)

Доступ до пристрою або інших фізичних
даних

КЛАСИКА

August 21

привіт. підтримай, будь ласка, мою хрещеницю Оксану у конкурсі танців. дякую 🙏🙏 ось тут - <https://tinyurl.com/mr3hkjbf>

17:28

Привіт, можу підтримати заявою у кіберполіцію. Підходить?

23:10 ✓

ФІШИНГ

Підозрілі листи на
e-mail або
повідомлення,
критерії:

*Чимось лякає;
спонукає до
вчинення якихось
дій*

Thomas Stern

Assign this conversation ▾

⚠ Important Notification

Your Facebook page is scheduled to be permanently deleted due to a post that violated our trademark rights. We made this decision after careful consideration and in compliance with our intellectual property protection policies.

If you believe this is a misunderstanding, we kindly ask that you submit a review request for your page before removing it from Facebook.

We understand that this situation may impact your ongoing business operations. However, please note that if we do not receive your complaint, our decision will be final.

Request of Review: <https://shorten.ee/@Supportteam1>

Your cooperation and understanding are greatly appreciated. If you have any questions, please contact us.

Best regards,
Facebook support group

© Noreply Facebook. Meta Platforms, Inc., Attention: Community Support, 1 Facebook Way, Menlo Park, CA 94025
(Automatic notification _ Please contact now)

ФІШИНГ

Підозрілі листи на
e-mail або
повідомлення,
критерії:

*Чимось лякає;
спонукає до
вчинення якихось
дій*

UPS® <l1a.lili@yandex.ru>
кому ▾

Чому цей лист потрапив у спам? Цей лист схожий на ті, що в минулому було ідентифіковано як спам.

Не спам

Перекласти такою мовою: українська

UPS

DELIVERY OF SUSPENDED PACKAGE

[You have \(2\) packages waiting for delivery.](#)

[We're here to let you know that we need address confirmation to resend the package.](#)

[Please fill in the missing information.](#)

TRACKING ID:

U-P59110234+ U-P75110287

TRACE>>

CHECK HERE

virustotal.com/gui/url/5a89cd84dc48d8d72e864f9cc7fc4fba8f369e1ba08f60e02fd54d724937915c

https://storage.googleapis.com/jacyt59mgi40cjm/8gkul1gk3wjhrp8/5a15b97.html

1 / 96
Community Score

1/96 security vendor flagged this URL as malicious

Reanalyze Search Graph API

https://storage.googleapis.com/jacyt59mgi40cjm/8gkul1gk3wjhrp8/5a15b97.html
storage.googleapis.com

Status	Content type	Last Analysis Date
200	text/html	4 hours ago

text/html external-resources

DETECTION DETAILS COMMUNITY

Join our Community and enjoy additional community insights and crowdsourced detections, plus an API key to automate checks.

Security vendors' analysis ⓘ Do you want to automate checks?

Trustwave	Phishing	Abusix	Clean
-----------	----------	--------	-------

РЕЗУЛЬТАТ ПЕРЕВІРКИ НА VIRUSTOTAL

ФІШИНГ

● RE: Фоп ЦИП'ЯЩУК МАРІЯ БОГДАНІВНА

Yahoo/Spam ☆

● **Господарський суд Івано-Франківської області**

From: inbox@wag.court.gov.ua

To: masherko

Tue, Sep 17 at 2:48 PM ☆

⚠ For your security we disabled links in this email. If you believe it is safe to use, mark this message as not spam.

Зпрастуйте, повідомляємо Вас про виконання провадження щодо ФОП ЦИП'ЯЩУК МАРІЯ БОГДАНІВНА за постановою Господарський суд Івано-Франківської області від 17 Вересня 2024 року судове рішення № 04862820 про стягнення коштів с Господарський суд Івано-Франківської області

Ця постанова може бути оскаржена у Господарський суд Івано-Франківської області у законом встановлений час.

Копію судового рішення буде надіслано Вам за адресою: [REDACTED]

Також надсилаю Вам електронну копію постанови: [Документи.zip](#)

З повагою,

Секретаріат

Господарський суд Івано-Франківської області

Це повідомлення було перевірено антивірусним програмним забезпеченням Avast на наявність вірусів." або "Ніяких вірусів". www.avast.com

[Друк таблиці](#)[Відправити справу на пошту](#)

Назва суду	Єдиний унікальний номер справи	Номер провадження	Дата надходження	Склад суду	Сторони спору	Предмет позову	Стадія розгляду	
							Дата	Назва
Калуський міськрайонний суд Івано- Франківської області	345/5324/24 на цивільну справу (позовне провадження)	2/345/1348/2024	17.09.2024	Мигович Олег Миронович	відповідач: Кульпа Марія Богданівна, позивач: Товариство з обмеженою відповідальністю «Споживчий центр», Представник позивача: Балюх Євген Олександрович	стягнення заборгованості	20.09.2024	Відкрито провадження

ЯК ЗАХИСТИТИСЯ?

НЕ КЛІКАТИ, перевірка файлів або посилань на **Virustotal.com**;

безпечні сервери для електронних скриньок (Gmail, Microsoft, Yahoo та ін)

КЛЮЧОВІ ПОРАДИ ІЗ ЦИФРОВОЇ БЕЗПЕКИ:

- Використання легального програмного забезпечення
- Встановлення паролів **входу на пристрій**
- Надійні паролі (краще від 12 різних символів, великих малих літер, нестандартних символів)
- Різні паролі для різних ресурсів
- Двофакторна автентифікація (через смс, програми-автентифікатори, back-up коди тощо)
- Пильна увага до листів і повідомлень, які ви отримуєте. Якщо вас закликають негайно діяти (стверджують, що ваш акаунт зломано і треба негайно змінити пароль), обіцяють виграші чи спадок, просять за когось проголосувати тощо) – з високою ймовірністю це фішинг.

КЛЮЧОВІ ПОРАДИ ІЗ ЦИФРОВОЇ БЕЗПЕКИ:

- Не завантажуйте ніяких документів у підозрілих листах чи повідомленнях
- Пильна увага до покликань. Іноді вони можуть видаватися дуже правдоподібними. Якщо ви не певні у покликанні – ніколи його не натискайте.
- Намагайтеся використовувати безпарольний вхід (Microsoft, Google акаунти, біометричні дані)
- Шифрування даних (н-ад, за допомогою програми **BitLocker**)
- Антивірусні програми
- Робіть бек-апи файлів у надійно захищених сховищах / пристроях
- У мобільних додатках / месенджерах перевіряйте налаштування та встановлюйте додаткові можливі заходи безпеки (н-ад, зникаючі повідомлення, обмеження публічної інформації тощо)
- Уникайте підключення через відкриті мережі

ДЕТАЛЬНІШЕ ПРО ПАРОЛІ

1. Різні символи включаючи спеціальні (надійна кількість символів - 12) – *Brute Force**
2. Не містить осмислених даних
3. Різні паролі в різних системах!
4. Правильне налаштування відновлення паролів
5. Час-від-часу потрібно змінювати паролі

ДОДАТКИ- АВТЕНТИФІКАТОРИ

Google Authenticator

Microsoft Authenticator

та ін.

РЕЗЕРВНЕ КОПІЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

**Google Disc,
Dropbox** (додаток
синхронізує файли
відразу на сервер)

Duplicati –
програма для
резервного
копіювання

ЩО ТУТ НЕ ТАК?

NRC

НОРВЕЗЬКА РАДА У СПРАВАХ БІЖЕНЦІВ

Норвезька рада у справах біженців (NRC) в Україні відкриває прийом заявок на отримання багатоцільової грошової допомоги

в розмірі 10800 грн на особу (реєстрація не більше 5 людей)

11 вересня о 09:00 Норвезька рада у справах біженців (NRC) в Україні відкрила прийом заявок на отримання багатоцільової грошової допомоги.

Інформації про критерії відбору та процес: вказані у формі (вона вказана нижче)

Прийом заявок буде тривати 10 днів

Важливо заповнювати форму уважно та коректно

Єдина форма реєстрації Норвезької ради вказана нижче. Щоб подати заявку натискайте нижче за посиланням

<https://needaid-ua.nrc.no/uk/page/kobolanding>

👤 205

👍 40

👎 8

❤️ 8

🔥

https://t.me/+5_iU4LHtKfVIMzg6

ДЖЕРЕЛА

У презентації використані матеріали експертів з медіа-безпеки **Микола Костиняна та Генрі Дем'яновича**

Також, наступні публікації:

Дезінформація, пропаганда і все, що між ними: як розпізнати і захиститися (Людмила Тягнирядно, «Рубрика») <https://cutt.ly/yeloRgHT>

Матеріали ресурсу Texty.org.ua <https://texty.org.ua/tag/dezinformatsija>

Епідемія дезінформації: чому фейки стали частиною нашого життя і як “вакцинуватися” (Богдан Миколайчук) <https://cedem.org.ua/analytics/epidemiya-dezinformatsiyi/>

Що таке місінформація? <https://cpd.gov.ua/glossary/terms/czentr-protydiyi-dezinformacziyi-pry-rnb-32/>

11 прийомів пропаганди в рекламі (з прикладами) (Артем) <https://drukarnia.com.ua/articles/11-priiomiv-propagandi-v-reklami-z-prikladami-mvQBH>

Де українці найчастіше читають новини — опитування ОПОРИ <https://suspilne.media/792085-de-ukrainci-najcastise-citaut-novini-opituvanna-opori/>

ДОСЛІДЖЕННЯ. Медіаспоживання українців: третій рік повномасштабної війни (Громадянська мережа ОПОРА) <https://www.oporaua.org/viyna/doslidzhennya-mediaspozhyvannya-ukrayinciv-tretyi-rik-povnomasshtabnoyi-viyni-25292>

Факти проти вигадок: російська дезінформація про Україну (ДержДеп) <https://cutt.ly/veloJ9FQ>

UPD:Труха. Як популярний телеграм-канал розганяє фейки і придумує відмазки, коли це помічають <https://texty.org.ua/articles/107377/informacijna-telehram-smittyarka-dlya-2-miljoniv/>

Троянський кінь, або Що не так із Viber-каналом "Молния"? <https://www.pravda.com.ua/columns/2022/07/22/7359469/>

Що таке брутфорс атака і які є методи захисту? <https://foxminded.ua/brute-force/>

НПА

Основні положення про роль адвокатів (ООН), 1990;
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_835#Text

ХАРТІЯ основних принципів європейської адвокатської професії (2006), якою затверджений Кодекс поведінки європейських адвокатів Ради асоціацій адвокатів та правових товариств Європи (CCBE) <https://cutt.ly/0e1puWM7>

Міжнародні принципи поведінки в соціальних мережах для юридичних професій (IBA International Principles on Social Media Conduct for the Legal Profession) 2014) <https://cutt.ly/celpuVIY>

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>

Правила адвокатської етики
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>

Узагальнення дисциплінарної практики кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури щодо дотримання адвокатами норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет (Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № Х-020/2021 від 01.10.2021)

ПРАКТИКА ЄСПЛ

Рішення «Багіров проти Азербайджану»

Original ENG <https://cutt.ly/GelpabX7>

Укр. переклад <https://www.echr.com.ua/wp-content/uploads/2020/07/CASE-OF-BAGIROV-v.-AZERBAIJAN.pdf>

L. P. and Carvalho V. Portugal

Огляд рішення

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_st_10.pdf

Також

<https://cjc.eui.eu/data/data/data?idPermanent=203&trial=1>

Original Portuguese

<https://www.bailii.org/eu/cases/ECHR/2019/705.html>

ПРОДЕМОНСТРОВАНІ ПРИКЛАДИ

DISINFO: Only 17 or 18 really died from COVID-19 in Italy

<https://euvsdisinfo.eu/report/only-17-or-18-really-died-from-covid-19-in-italy/>

Українці, які постраждали від російської агресії, можуть подати заяву до Європейського суду з прав людини онлайн <https://cutt.ly/leloGYoH>

Українці, які постраждали від російської агресії, можуть подати заяву до ЄСПЛ на компенсацію від €5000! <http://lowcostavia.com.ua/ukrayintsi-kompensacia-euro-sud-prav-liudyny/>

'Deepfake' video shows Volodymyr Zelensky telling Ukrainians to surrender

<https://www.telegraph.co.uk/world-news/2022/03/17/deepfake-video-shows-volodymyr-zelensky-telling-ukrainians-surrender/>

Фейк: Сп'янілі від ягід птахи засинають посеред вулиць взимку: як їм допомогти <https://eco.rayon.in.ua/news/565018-spyanili-vid-yagid-ptakhi-zasinayut-posered-vulits-vzimku-yak-im-dopomogti>

Спростування фейку: Сп'яніння від ягід чи інша причина: у Чернігові знайшли мертвими 14 птахів <https://rubryka.com/2023/01/11/sp-yaninnya-vid-yagid-chy-insha-prychyna-u-chernigovi-znajshly-mertvymy-14-ptahiv/>

А також фото і приклади з власних ресурсів (месенджеру, електронних скриньок)

ІНШІ КОРИСНІ РЕСУРСИ

Хто в Україні розвінчує ворожу брехню: добірка фактчекінгових ініціатив <https://zhar.org.ua/hto-v-ukrayini-rozvinchuye-vorozhu-brehnyu-dobirka-faktchekingovyh-initsiatyv/>

Курси з медіаграмотності у Дія <https://osvita.diia.gov.ua/catalog/topic/media-literacy>

Перевірка шкідливих покликань та файлів <https://www.virustotal.com/gui/home/url>

NADIYNO: безоплатна гаряча лінія з цифрової безпеки <https://nadiyno.org/>

Величезна підбірка матеріалів з цифрової безпеки Миколи Костиняна www.bit.ly/dsconspect

Коротко про двофакторну автентифікацію <https://cip.gov.ua/ua/faqs/cho-take-dvofaktorna-avtentifikaciya-i-yak-vona-pracyuye>

МОЯ ОСОБИСТА ПІДБІРКА

Подкаст медіа-журналу Куншт (Kunsht) Постправди (і не лише він)
<https://kunsht.com.ua/>

Хроніки неоголошеної війни. Як Facebook перетворився на зброю, Хроніки неоголошеної війни
https://www.youtube.com/watch?v=zI197lkDZwM&list=PL9o6bQUWYNvKVclqrJOGDQCjQqZ_7IFr4&index=52

Хроніки неоголошеної війни. Чому в нашій країні важко знайти незаангажоване велике медіа, Хроніки неоголошеної війни
https://www.youtube.com/watch?v=OYkcLgtQxT0&list=PL9o6bQUWYNvKVclqrJOGDQCjQqZ_7IFr4&index=39

Медіа ҐРУНТ. Програма «Довга війна» з Олексієм Ковжуном
<https://grnt.media/category/dovga-vijna/>

І зокрема Крюкова проти Лачена, Бузина проти Шевченка, Гужва проти НАТО // Довга війна 2
<https://www.youtube.com/watch?v=LWRRWud9xyo>

Телебачення Торонто
https://www.youtube.com/channel/UCF_ZiWz2Vcq1o5u5i1TT3Kw

БУДЬМО ПИЛЬНИМИ!

Дякую за увагу!